

מכתבים

עם "הארץ"

אני מקווה שגם העולם הזה היה העונג לקרוא את מכתבי במדור "מכתבים למערכת" של ה"עיתון (הרציני), הארץ הם השמיטו קטע חשוב ביותר ממכתבי, ההיינו: מה בנוגע לתמונת-הפס"ס סומת של בתי-הספר בהארץ, תמונות אשר המתח הפורנוגרפי שלהן אינו נופל מזה של "שכר עוני הפסולת"?

קטע אחר שזוהמט: גם פקק תקוע בצוואר בכבוק עלול ליצור נזק מיני. אם מדור המכתבים של הארץ שחרר את שני ה"קטעים הנ"ל, או מדור המכתבים של העולם הזה יוכל ליישם אותם.

הקטעים עומדים דום. תודת העולם הזה לקורא שנוקפדקן ולכל שאר הקוראים שי"שלחו לנו את העתקי מכתביהם שלא פורסמו בהארץ.

מעית לעולם היצירת

המכונות הפובליטיות לא נקראות צים או צים (העולם הזה 867), אלא יום ויום, שהם ראשי תיבות של המלים "זאורד ימני סאלינה" (בית ה"הרשת עלישם ספאליו) ו"זאורד ימני מולוטוב" (בית התרשת על שם מולוטוב).

מרדכי ויריבי, גבעתיים

העולם הזה לא צכר את צאת.

לידה ברנגיה

לפרשת העתונאי אלנתר ברנגיה (העולם הזה 865) בכל כליה הרבתית ישנם דיונים אשר הם ענינה הפנימי של החברה. דבר שאין איש ירשאו לשמטמט. עצם ההתפתחות (של אלנתר) לפרשת ברנגיה, עד כמה שידוע לי הכבדות וה"קבוצים מקבלי אחרים אידיים ביותר ועל כך יעידו מאות ואלפי מכתבים בארץ שנוקפו בצורה זאת או אחרת לעזרת המשקים.

האם אצדק אם אכנס לביתו (של אלנתר) ל"אסיפת משפחתו, בשעת הדיונים המשפחתיים ה"פנימיים? האם הוא לא היה זורק אותי? ...ישנה דרך רשמית לבקר במשק, והיא — לפנות למוזכר. עד כמה שידוע לי הכבדות וה"קבוצים מקבלי אחרים אידיים ביותר ועל כך יעידו מאות ואלפי מכתבים בארץ שנוקפו בצורה זאת או אחרת לעזרת המשקים.

אחיועם, דגניה

שאנס למאריילין

הזאת היא מלר רפופרט המפורסמת (שער העולם הזה 864), המתחרה היחידה של ריטה היוררת? טוב שיהא לא חושבת על קריירה בה"ל יחוד, כי אז אב"ל לכל שהקנות הזוהר רשט. ישראל וארקין, תל-אביב

תמר החליטה לתת הזדמנות לאוהב גארנדר ומאריילין מונרו, להישאר בישראל.

דירה-מי-יודע?

יתכן מאד שאת המוסיקה בתיימינו יבינו רק מדר. אולם כשהוא הוא שהעולם הזה (868) אינו מכיר אותה כיום. שמעתי על אוקטבה של 7 טור גים או של 2 טונים. אוקטבה של 8 טונים הוא המצאת העולם הזה. יכולים אתם להתאות בה. משה חסיד, בארשבע

הקולומבוס המוסיקאי של העולם הזה, שי גילה את הטון השמיני, מצא, לצערך, ני אין הוא אלא חזרה על אחד משבעת הטונים הקודמים. אני יודע שזה לא יפה. שאני יצור פראי בדר"א, אבל במהליה מכבדו העולם הזה ובא"ל הפס"ס טיבל אני חושב שהאופירה דויד היא קישקוש אחד נרול. וזהו דעתי. מה אני יכול לעשות? יגאל בראלי, תל-אביב

לא להביע אותה בקולר"ם.

ל"א מוסיקה המורנית הזאת מוכירה לי את תמורת המכרקים השכורים שהשתתפו בה כ"י נעוריי. תנו לי את באר, בראמס, סטובני. י.ת. ברנגמן, חיפה

לבאן, בראמס, ברנגמן וסטובני, ארבעה מסרקים שבורים על חשבון העולם הזה.

שבוע את הסמכות לצנור לא רק את היכן הסרטים, אלא גם לשנות את שמור תיהם בהתאם לדרישות המוסר ודיקדוק הלשון, הגנה רשימת השמות המתקונים לסרטים שיוצגו בשבוע הבא: תינוקות דבית רבן (לשעבר: ילדי הפקר), לא תלין שכר פועל עד בוקר (לשעבר: שכר האימה), מאי קא משמע לן? (מי הרוצח?), צמותין שחורות כעורב (גברים מעדיפים בלונדינות), גן נעול, מעיין חתום (דרכה של יצאנית), מי טהרה (היפהפיה המתרחצת), מאידן גיטא (הארם השלישי), בחיק הטבע (בחיך התאוה), ההמשיר למישהו, היה היה גבר — (נניח ו) — נגד כל פורנוגרפיה הטיה, אל חומר קולקט, כל כיוס הוא קיפל — את שלום הציבור להבטיח.

תחישת התקופה

בכתבה על דויד רויאל (העולם הזה 867) מצאתי פרטים רבים שאף לי לא היו ידועים, אם כי לא עמתי מחוץ לענינים בתקופה הנזכרת. כאן הוכחה הריצות עתונאית למפת. עלי לצייין כי (בכתבה) יש משום תחושת התקופה, בעיותיה ומכאוביה, אפשרויותיה וחסרונותיה...

הזימה שלקט עורך העולם הזה בכשר להחיותו של דויד רויאל ראויה לשבח. הגני ככור כי הוא משרת את האינטרס הלאומי בהחיותו כפני הנוער את הטיפוסים של חולמים ולוחמים, מנהיגים ומפקדים שהניחו יסודות לעצמאות ישראל. בימי שערוריות ומעילות, בשמפלות אחרות ו"אישים רבים אכילים את המדינה בכל של החי"איתם כדויד רויאל משיבה את הנפש נוס"ם כח בשחן בעתיד ישראל ושאיתתו התיסטוריות. יעקב מרידור, רמת-גן

זכיתי להיות בין הראשונים בא"צ והכרתי אי"שית את רוי, ונכון שהתקופה היא היתה הכי יפה. חבל על התקופה היא שאיננה, חבל על האנשים שגפלו ולא וכו' לראות את פרי עמלם, וחבל גם על האנשים שגאדו ונתמככו מצורת המדינה... עם כל זאת נשארת התקופה לזמנים טובים יותר.

מ. רוזן, ירושלים

כאדם שעמד בזמנו קרוב לרויאל ולעניני ה"אצ"ל ככ"ל חייב אני להעיר על פרשת מאכרו של דויד רויאל ומאכר המפקדה בחיוב אחרונר בין 8 וחלקו של אפרים אילון בענינו זה: אילון לא היה אהר מראש שרות הריוול של אצ"ל, ובכמו כן לא היה נאצי ביותר השאי או נליו, הוא היה נכסה למשה לפתקים מיוחדים...

נכון הדבר שדויד נאכר בלוד בעת סיפוח לוחים בחברת מנשה (אפרים אילון). אבל באתו זמן לא נהר דויד לנסות בלי ליווי לשום מקום מאהר מבושל ובכל הנושאים ההכרחי היות שנכסע לזה עליידי אילון...

בכל אופן, אחרי מאכרו של רויאל ועם נשבו של יאיר ארצה, לא הוכח אילון והוא המשיך בתפקודו המיוחדים. הוא היה נביטה לסוריה לשם משלוח דואר השאי ביום 2.8.1939, מספר הדשים אחר מאכרו של רויאל. אין להניח שה"מפקדה" שהיתה הזורה יותר מתמיד, לא הקרה בענינו מאכרו של דויד, ואם אילון הישאר בי תפקודו הרי בדואי לא שברו.

איש מהמפקדים האחראים שירדתי וחתה ידועה לאפרים אילון ושימשה לעתים קרובות לבקום מיפנס לא נאכר בביתו ונס כאן קשה להניח ש"אדם שפעל בשירות הבריטים יתפור את מיומור יו בתושים כה נאים בזמן שכל הנתונים היו ב"ידיו שלא להשאיר עקבות.

משה חסין, "נתן"

ענינים מאשימות

כאדם העוקב משך שנים אחר המתרחש בבית הדין, דיסקו, ורוחה את ה"שניונים לטובה שי חלו במוסד מוזמ שמונה אברהם יצחק רוטשטיין, הדוע ביושרו האישי ובהתמסרותו למוסד, בתור מנהל המוסד, הופתעתי לראות (העולם הזה 868) את המכתב החד-צדדי על המוסד הזה.

קרוב משפחתי נמצא בבית-הדין, דיסקו, ר"אני יודע פחות או יותר על המתרחש במוסד זה. בניגוד לכתבת העולם הזה עלי לצייין את התפתחות הדיכוי שהלה בזמן האחרון במוסד זה אשר כמעט ואין להשוותה לתקופה שלפני מ"י ניוו של מר רוטשטיין למנהל המוסד... הוא משי קיע שם את מיטב אוניו וחזנו לשם פיתוחו של המוסד ואהבתו ודאגתו לילדים חורגת מתחום כל מנהל היל.

ש. שורקי, תל-אביב

הדויעתי מהכתבה... אמנם הדבר לא חדש בש"י חידועתי דיכוי, ורוחה את ה"שניונים לטובה שי יכוחים ואמם כאתה והוכחתם לי את התרפה הזאת. אני מקלל את המחכים שיש להם יד בכשעם שהם עצמם שפכו ליתומים וירושנו את הכשעם הצער והכאב שבכדי דיסקו מרגיש.

נח אשכנזי, חיפה

י"שר כוחכם... אני עוד מכיר וזועה זו מלפני שמונה שנים כשהייתי אהר מאזכיר המוסד. המ"שיבו במאבקים והוצאתו.

עקיבא כהן, ירושלים

העורך הראשי: אורי אבנרי, ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, כיתוב: ישעיהו לביא

הכתב הראשי: עמואל פרת

השבועון המצויר לאיפורמציה

תחילת גיליון 8 תל-אביב (לדיר: תיאטרון "הא"ל") מען המברקים "עולמס" ת.ד. 136, טל. 28785 מו"ל: העולם הזה בע"מ, תל-אביב, ישראל בע"מ. ת"א

השער

שרהבשחון פתח לבון (ראה במדינה)

שנים האחרונות על רקע זה הוא הפירסום ה"זדוני והשפל הניתן להם.

יתכן והיו מקר"אסון כאלה גם בימי נעו"רינו, אולם אנו לא שמענו עליהם. איש לא פירסם אותם.

ישנם דרכים רבות בה יכולה מערכת של עתון לפנות אל האינטרסים הפרימיטיביים ביותר של הקורא, כדי לזכות באהדתו (וב"פרוטותיו), אחת המגעולות ביותר בהן היא גירוי הראגה (הטבעת כשלעצמה) של הורים לשלום ילדיהם, לעתונאים זקנים ששכחו את נעוריהם, או (ברועים מהם) עתונאים צעירים שגולדו זקנים, קל באד לעשות מלאכת-קודש זו — ולעורר גלי-היסטריה המוניים החותרים תחת יסודותיו של חינוך מאוזן ובריאי.

זוכרני היטב את תגובת הארץ לפני שנ"ב מדי פעם כשקרתה תקרית קטלנית ב"טויל" של תנועת-נוער — שלא היה, כמובן, אלא הסוואה לקורס"איונים של ארגון מחתרתי. אות-האזעקה הצרודות שדרשו חקירות ל"אומיות — ידענו כי אדם המתאמן ברמוני יד מסכן את נפשו. האימונים לא נפסקו, קריאת המצפון קדמה לדאגת ההורים.

אולם היום שונה המצב. כשפוחת הארץ שוב במסע-התעמולה מאורגן כדי להטיל פחד ומורא בלב רכבות הורים (ורוכש תוך כדי כך את אהדתם לעתון כה שקול, מתוך ו"אחראי) הוא זורע זרע של רעל, שיעלה פרי"באזשים אשר כולנו נצטרך לאכול.

כבר עתה הסתלקו מחצית המועמדים מן הקורסים השונים, פחת מספר המשתתפים ב"טוילים עד לקומץ. שמעתי כי הורים רבים החליטו השנה שלא לשלוח את ילדיהם אילן לקייטנות. הם שמעו כי ישנם נחשים בארץ, הקריאה ההיסטורית לועדות-חקירה צ"מ"שלתיות, הצמאון לדמם של מדריכים ישרים ומוכשרים, העושים את המוטל עליהם מ"טב מצפונם בתנאים קשים, ההסתה הגלויה נגד כל צורה של הוצאת הנוער מן האבק העירוני אל גוף הארץ — איזה דור זעיר"בורגני-מילדיה הם מקימים לנו?

מובן ששום עתון לא היה נרתם למסע כזה, לולא ידע כי ימצא אוון קשבת אצל ההורים. אין צורך בדמיון רב כדי לדעת זאת. ראיתי במו עיני את עשרות ההורים שבאו ב"לילה לג'מבורי" של הצופה, בתוך הגבול ה"עירוני של תל-אביב ורמת-גן, כדי להציל את ילדיהם מן הגורל המר של שינת-לילה באר"הל-ולהביאם מבכונת למיטתם המוצעת.

הורים יקרים, עם כל הכבוד לדאגתכם ל"ילדיכם — מה הדמות שתרצו כי תהיה ל"לדים אלה? האם תהיה גאוותכם על בנים ובנות חסונים, קרובים לטבע, שזופים מאור השמש, שיהיו מוכנים, בשעת הצורך, למיכ"חנים החמורים אשר עתידם עלול להעמידם בהם — או שחשקה נפשכם בדור חדש של ב"ני-גטו ולובים, שימצאו את עצמם ביום מן הימים חסרי-אונים במבחן אמיתי, קרבן אומ"לל לחוסר כושרם הגופני?

האם ישכח גוף הארץ את שדרות-המסע של נוער צולה, חדור חדות-חיים ומכיר כוחו של עצמו? האם יתרגל לראות שרידי-כיתות המשרכים דרכם בקושי, מרחק של חצי תריסר קילומטרים עלובים בייממה, כש"מכונת מגן-דוד" אדום לפניהם יועת-חקירה ממונעת מוכנה מראש מאחוריהם?

אולם גרוע מעצמם מקרי האסון, שקרו ב"

על ידי אורי אבנרי

אי-אפשר לכתוב על פרשת הנער עמוס תיבון מבלי להקדים דברי השתתפות באב"לם של ההורים. ראינו יותר מדי הורים שכולים בחיינו, נאלצנו להרויע עתים רבות מדי להורים על נפילת בניהם בקרב, כדי שלא נחשו את הסרגיה האנושית שאין שניה לה של אבדן בן שטופח וגודל בעמל כה רב, שעבר בשלום משרים וחקלות הבה ונסה עריסה ועד לגמנסיה, רק כדי ליפול בצורה הנראית כחסרת-טעם.

להם הכבוד. אולם יש בפרשה כולה כמה צדדים המעו"רשים מחשבות נוגות מאד. יהיה זה עוול, תהיה זאת אישיות נתעבת, אם נעבור עלי"הם בשתיקה — אפילו אם יש בהם כדי ל"זכות מלח על פצעים ממאירים. הבה ונסה לנגוע בהם בצורה שקטה ועדינה ככל ה"אפשר.

קודם כל: איזה מין נוער הוא נער זה? התלמידים שהשתתפו בטיול זה צעדו כשמונה קילומטרים ביום — פחות מאשר המרחק בין תל-אביב והרצליה. הם נחו ש"עות רבות למדי. והיו בנייהם, כנראה, ש"חשבו כי מילאו את חובתם די והותר.

עד כמה שזכרוני מגיע, לא היה נער לפני 15 שנה מעו לספר על מיבצע כזה בחברה. הוא היה נקבר תחת רעמי צחוק. מרחק של 30 קילומטרים ביום היה נחשב להליכה רגילה בתנאי-שדה, על תולות הים, תוך כדי טיפוס על סלעים, עם שני ילקוטים מלאים, ארוחות ליומיים ושמיכות. לא היו אלה מ"ב"צעים ליחידים-טגולה, אלא מצעדים רגילים ליחידות גדולות — למשל פלוגת-נערים של 120 איש, ובה מחלקה של 40 בנות, אף הן בגיל 15; שעברו לא פעם בגאווה על פני הנוס העייפים.

דופני שאין כמעט איש מאתנו, בני ה"30 של היום, שלא הלך ברגל מתל-אביב לחיפה בשלושה ימים (יוב ראשון לנתניה, יום שני לקיסריה, יום שלישי לחיפה). שלא רכב באופניים מתל-אביב לים-המלח (יום חוצי) או מתל-אביב לטבריה (יומיים). בכל זאת איני זוכר אף מקרה אחד ויחיד של מוח או פגיעה מתוך התאמצות-יתר. ו"אנתנו לא עברנו שום בדיקות של רופאים.

מה יש ללמוד מזה? האם אחינו הצעירים חלושים מאתנו? קשה לי להאמין בכך — הם נראים לי בריאים למדי. האם חסר להם כוח הרצון? אני מקווה שלא. ואולי פשוט הסביעו המענקים והמגביות את חותמם על חלק מנוער זה — עד ששוב אין הוא יכול להתקיים הלי הנוחיות החשמלית של המק"ר, או התנועה החלקה של האוטובוס או מונות ה"שורות"?

קראתי לא מכבר סטאטיסטיקה מוזעזת על חוסר כוח-השרירים בנוער האמריקאי, שוב אינו מגיע אלא לשמינית כוח שריריו של מידגם דומה באירופה. בגיוס-החובה למל"חמת-קוריאה נפסל מספר מהדים של צע"י. רים. לדעת המומחה נעוצה הסיבה בני"חיות-יתר בה גדל אותו נוער, שכבר ביל"דונו נלקח באוטובוס ופתיש בת"ה-הספר גמחה ביהו ומוחו לרשם שלם הלימודים. האם ביהו מצב זה גם אילוני, יחד עם סרטי הוליבוד ומכונות הקרייזלר?